

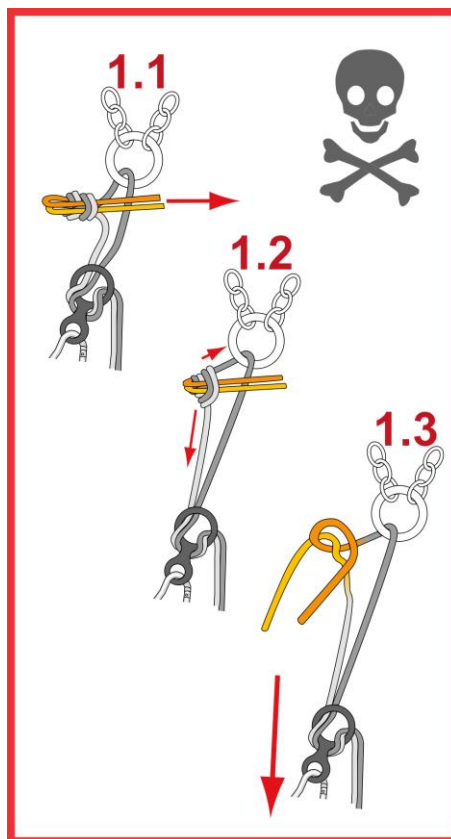
Kako se osmica lahko razveže

Miha Staut

Novica pravzaprav ni več tako sveža, vendar jo bom zaradi splošne uporabe osmice v jamarstvu tukaj obnovil. Leta 2009 je v francoskih Alpah prišlo do nepojasnjenega padca klienta v vodniški navezi. Po vodnikovi pripravi dvojne vrvi za spust, se je osmica s katero je povezal obe vrvi, razvezala. Klient se je ob tem smrtno ponesrečil.

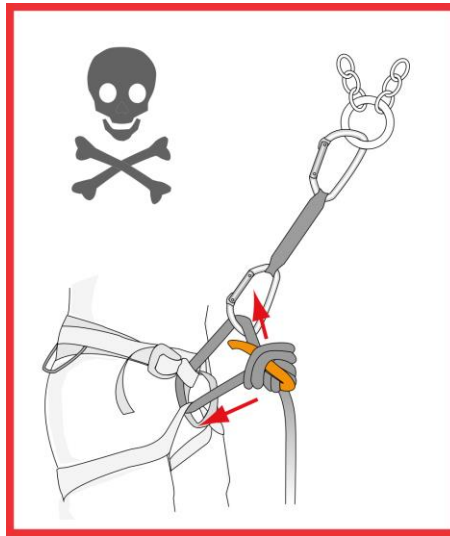
Na podlagi preiskave so ugotovili, da je vodnik za dodatno varnost oba prosta konca izhajajoča iz vozla še dodatno zavaroval tako, da ju je prepeljal skozi osmico (način prepeljave prikazuje slika 1.1). Znano je, da se ob obremenitvi na razpiranje osmica prevrže, vendar vozal po vrvi ne potuje zelo. V primeru »zavarovanja« koncev na prikazan način pa se osmica po prevračanju povsem razveže. Sila, ki je za to potrebna, je seveda odvisna od stopnje zategnjenosti vozla. Ob običajnem zategovanju vseh štirih krakov izhajajočih iz vozla lahko ta sila tudi ne preseže 20 daN.

Slika 1: Način zavarovanja osmice, ko se ta z veliko verjetnostjo razveže.

Razvezava je mogoča tudi v primeru izdelave osmice z zanko ter »zavarovanja« prostega konca po opisanem postopku (slika 2). Slika 2 prikazuje le primer aplikacije v alpinizmu. Številnih sidrnih aplikacij istega vozla v jamarstvu ni težko najti.

Slika 2: Nevarno zavarovanje prostega konca pri navezavi z osmice z zanko.

Ker je osmica en pogostejših vozlov tudi v jamarški praksi, menim, da je tovrstno opozorilo koristno tudi v naših krogih.

Naj še ponovim pravila povezave dveh vrvi v jamarstvu.

- Ko gre za vrv namenjeno napredovanju v tehničnem odseku jame, bomo v primeru, da je prekratka, naslednjo privezali s podaljševalnim vozlom, saj nam ta nudi tudi zanko, v katero se med manevrom lahko varno vpnemo.
- V primeru, da gre za povezovanje vrvi ali pomožne vrvi v izenačevalnem sidrišču, bomo to povezali s šestico (slednjo lahko tudi podvojimo).
- Enako velja za povezovanje dveh trakov. Povežemo ju s šestico (po možnosti podvojeno). Lahko ju zvežemo tudi s kravatnim vozlom, če smo prepričani, da se vozal ne bo dotikal podlage.
- V primeru povezave dveh vrvi s precej različnimi premeri moramo uporabiti katero izmed izvedb ribiškega vozla. Ker se ta zelo težko razvezuje, bi v praksi veljalo razmisliti o ločenem vezanju obeh vrvi v vmesni člen (npr. vponko ali sidrni obroč).
- Vse vozle vselej izdelamo pravilno, brez križanj pramenov, ter z dovolj dolgimi izhajajočimi kraki vrvi. Po izdelavi vozla, vse izhajajoče krake pred obremenitvijo ročno zategnemo.

LITERATURA:

Hasler, B. Lorsque le noeud de huit devient dangereux. Spletni vir:

[https://www.grimper.ca/escalade_montagne_noeud_hauteur/Noeud_dencordement_en_huit_files/lorsque%20le%20%20devient%20dangereux\(2\).pdf](https://www.grimper.ca/escalade_montagne_noeud_hauteur/Noeud_dencordement_en_huit_files/lorsque%20le%20%20devient%20dangereux(2).pdf).